

ERDÉSZETI ÚJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Nyílt levél.

az

„Országos Erdészeti Egyesülethez.”

(Folytatás.)

Az állások minémiségének tömkelegében azonban alig lehet egyhamar eligazodni, legfőképp az államerdészetnél, hol eddig ki nem derített, ismeretlen okokból 13 különféle állás van szervezve, állván az három erdőszolgai, három erdőlegényi és két különféle erdőőri állásból. Már maga a tizenhármasság olyan, hogy annak még a kimondásánál és borsózik az ember háta, hát még mikor elgondoljuk, hogy ezeknek az állásoknak ha nem is valamennyiét, de legalább is két harmad részét meg kell futnia annak, ki magának némileg

tűrhető, a megélhetést biztosító jövőt akar biztosítani, mit ugyan már jövőnek nem is lehet nevezni, mert száz közül alig akad öt—hat, ki a legmagasabb fokot eléri s ezt is csak olyan korban, midőn az embernek már csak multja van, a jövője pedig a közeli halál s utánna az örök élet s ebben legjobb esetben az örök üdvösség, melyre különben teljes mértékben rászolgált, nem léven egyéb az erdészeti altiszt élete, mint a tisztító tűz folytonos kinszenvedése.

Nevetséges különösen az erdőszolgai és erdőlegényi állások sokadalma, kiváltképen az elsőké azért mert, azokra a velük járó fizetés csekélyisége miatt csak olyanak jelentkezhetnek, kik ezt gazdálkodásuk vagy iparuk mellett csak

TÁRCZA.

Az erdőőr sorsa.

(Levél a szerkesztőhöz)

Tekintetes szerkesztő ur!

Lapunk folyó évi 35-ik számában közölni sziveskedett leveletem, melyben Tóth Mihály erdőőrrel megírtam volt, mint és milyen körülmények között látta meg az uradalmi gulyást s engedve ott közölt szíves felhívásának, itt közlöm az ügy további fejleményeit a bíróságok előtt, mit annál jobban tehetek meg, mert az magamat is igen közelről érint, lévén a szerencsétlen fiatal embernek édes atyja.

Fiam sorsa — mint az előre látható volt — a lehető legszomorubb, mert a törvény nagy szigorúsággal sujtott le reá; hiába való volt minden védekezése, a bíróság annak a két tanunak a vallomását fogadta el, kik maguk is a támadó gulyás álláspontjára helyezked-

tek s ezek természetesen nem a fiam javára vallottak.

Az első tárgyalás 1896 évi január hó 10-én volt, melyen fiam a legegzenesebb uton védte magát, sőt Studinger Jakab erdőpásztor is javára vallott, igazolván, hogy fegyvere bal csövének a szerkezete oly anynyira könnyen járt, hogy a legkisebb lökés is elegendő volt elsülésére, de tanuskodásával nem sokra mehetett, mert mint német származású a magyar nyelvet csak kevéssé bírja s így nem tudta vallomásának azt a súlyt megadni, mely a bíróságra meggyőzőleg hatott volna. (Védelmül még azt is föl lehetett volna hozni ezzel kapcsolatban, hogy a vadász emberek között csak ritkán akad olyan, ki fegyverének a bal csövet használja előbb s alig valószínű, hogy ezt bárki is tegye, midőn élete forog kockán s ijedtében nyúl fegyverhez, mert tudvalevő dolog, hogy ujjunk mindig a jobb ravaszt találja előbb utjában és nem a balt. Szerkesztő.)

Ennek ellenében a gulyás két társa, kik — mint már előzőleg is jeleztem volt — nem csak jelen voltak

mellék foglalkozásnak tekintik, mert azt, hogy valaki 120 forint évi bérből megélni képes legyen, senki sem fogja elhinni. Az ilyeneknek legnagyobb része még az ellenőrzést sem fogja a megkívánt eréllyel gyakorolhatni, mert az egész falu ismerőse, nagy része sógora, komája s ezeknek bizon sokat el lehet és el kell nézni, mert szigorával ellenséggé tevén magának községe lakosságát, abban alig lenne maradása.

Az állások számát tehát okvetlen redukálni, az erdőszolgai állásokat pedig végleg eltörölni kellene.

Az erdőlegényi állás mint olyan, mely részben készítő iskolája az erdőőri szolgálatra készülőknek, részben pedig állomás olyanok részére, kik ifju koruk miatt erdőőri állás betöltésére a törvény rendelkezéseiből kifolyólag még képesítve nincsenek, fentartandó ugyan, de nem három különféle, hanem csak egy fokban s olyan javadalmazással, mely egy magános fiatal embernek tisztességes megélhetést biztosít.

Az erdőőri hét fokozat szinte fölösleges és elégségesnek tartjuk, ha két erdőőri és két főerdőőri állás szerveztetnék.

Leglényegesebb az, hogy az erdészeti altiszti állások javadalmazása nyerjen végre valahára kielégítő megoldást, mert hiába

osztogatjuk a czimeket, legyenek azok bármi fényesek, ha a megélhetést nem biztosítják, nem egyebek azok hitvány cziczománál és itt következik panaszainknak szinte kimeríthetetlen sokadalma.

Nyílt levelünk a hazának összes erdészeti altiszti személyzete nevében iratván, nagyon természetes, hogy valamennyinek sérelmeit egyaránt kell tárgyalnia.

Az állás biztonsága és állandósága, valamint a javadalmazások silánysága tekintetében tagadhatatlanul az első helyet a magán erdőbirtokosok személyzete foglalja el. Eltekintve attól, hogy az állás biztonságát, vagy legalább bizonyos megszabott időhöz kötött voltát semmiféle törvény vagy rendelet nem szabályozza hanem az alkalmazott kenyéradója, sőt legtöbbször annak valamely más alkalmazottja, önkényének van kiszolgáltatva, a javadalmazás a legnagyobb résznél annyira hitvány, hogy annak hallatára az ember hirtelen azt sem tudja, vajjon nevesen-e, vagy pedig boszankodjék. Nem akarjunk azonban tagadni, hogy mint mindenütt, szórványosan itt is akadunk tiszteletre méltó kivételekre s nem mulaszthatjuk el egyuttal azok irányában hálás elismerésünk adóját leróni.

A nagy közönség előtt ezek az állapotok nagyobbbrészt ösmeretlenek, mert az ilyen silány javadalmazással járó állásokat a birtokosok —

fiam megtámadásánál, hanem ellenében fenyegető állásba is helyezkedtek, azt vallották, hogy a lövés előre megfontolva s nem a végszükség parancsolta önvédelemből tétetett s bár nehányszor ellenmondásba is keveredtek, a bíróság az ő vallomásukat fogadta el.

Magam is, mint az ifju atyja tölem lehetőleg védelmére keltem s a védő ügyvéd fiamnak ifjukori szívbajára hivatkozott, mint olyan tényezőre, mely befolyással lehetett a tett elkövetésére.

A törvényszék erre rövid tanácskozás után fiamnak orvosi megfigyelését rendelte el, mire pedig szerény véleményem szerint nem lett volna szükség, mert még a betanított tanúk sem tagadhatták, hogy a lövés akkor dördült el, midőn azzal fiam támadóját mellbe lökte.

Két hosszú hónapon keresztül folytatott orvosi megfigyelés után a folytatólagos tárgyalás 1896 évi márczius hó 12-ére lett kitűzve, melyre a vádlott szülői is beidézve lettek.

Első sorban fölolvasták az orvos-szakértői véle-

ményeket. A törvényszéki orvos, ki egyszersmint a kaposvári kórház főorvosa, oda nyilatkozik, hogy Tóth Mihály nem csak hogy szenvedett az állítólagos szívbajban, hanem annak tünetei még most is észlelhetők s így cselekedete alig jöhet beszámítás alá. A fogház orvosa ennek ellenében azt állítja, hogy Tóth Mihályon a bajnak legkisebb tünetei sem észlelhetők.

A két ellentétes véleményre a törvényszék elrendeli vádoltnak Budapestre való szállítását további megfigyelés czeljából.

Megjegyzem, hogy fiamat az orvosi megfigyelés és a börtön kórház annyira megviselte, hogy súlyos beteg lett; állítólag gümőkórba esett. Az elszállításból semmi sem lett, úgy látszik, hogy csak az orvosi véleményeket küldték föl, elég az hozzá, hogy egyszerre csak ítélet hirdetésre kitűzték — ha jól emlékezem — 1896. évi augusztus 10-ét s mégis már augusztus 1-én föl kísérték fiamat a tanácssterembe s itt kihirdették előtte az ítéletet, melynek erejénél fogva őt a királyi törvényszék három évi börtönre ítéli s miután az ítélet

nem akarván a szégen padra ülni s magukat nyilvánosan megbélyegezni — a nyilvánosság, a pályázat kiírásának mellőzésével suttyomban töltik be s így nem csoda, hogy azután az alkalmazottak tekintélyes része nagyon furcsa elemekből van össze tákolva.

Ismerünk püspöki uradalmat, melynek erdeinél 33 rendes erdőőri állás van rendszerezve, tehát olyan, melynek mulaszthatlan keléke a törvény szabta szakképzettség. Az állásoknál nincsenek különböző rendfokozatok, tehát valamennyinek a javadalmazása egyenlő, ez pedig a következő:

Évi készpénz fizetés 90 frt., 8 hl. rozs, 2 kat. hold szántó föld (többnyire nem nagyon termékeny) használata, ennek megmunkálási váltsága 8 frt, 38 ürm. galy tűzifa, 1 öreg és egy növendék marha, 1 kocza és 2 süldő malacz nyári legeltetése annak, a kinek van, mert a kinek nincs, az ennek a jogának fejében semminemű kárpótlásban sem részesül. Van ezen felül természetbeni lakás, mely áll 1 szoba, 1 vagy $\frac{1}{2}$ konyha és 1 kamrából. Ha már most a mellék javadalmazást pénzzé változtatjuk át, számítva a rozs értéket 3 forinttal, a búzáét 6 forinttal, a marha és sertés legeltetést egyenkint 10 s így összesen 20 forinttal a tűzifa méterjét pedig 1 forinttal, a 2 kat. hold évi haszna a munkáltatási díjjal egyetemben tegyen

ki mondjuk 38 forintot, arra a szomorú eredményre jutunk, hogy egy-egy állás összjövedelme a föntebb részletezett silány lakáson kívül 242 forintot teszen, mely összegből azután rendszerint több tagból álló családnak kell megélnie és ruházkodnia.

Nehogy pedig valaki azt higye, hogy ez csak kivételes esetime ide iktatjuk az erdőőrök fizetését egy káptalannál. Itt a javadalmazás átlag 120 frt. készpénz, szabad lakás, 12 hl. rozs, 19 csomó rözsefa és 6 darab marha és 4 kocza nyári legeltetése, természetesen szinte csak olyanoknak, kiket a sors ilyen javakkal megáldott.

Ezek az állások olyan erdőbirtoknál vannak, melynek tulajdonosai már csak szent életüknel fogva is a humanizmus gyakorlására lennének hivatva s így már nem is nagyon kárhóztathatjuk a világiakat, kik hasonlóan silány fizetésben részesítik alkalmazottjaikat.

Izlelítőül álljon itt egy somogyi uradalomnál fönnálló javadalmazás, mely uradalom elég terjedelmes lehet, mert erdősegeinél nem kevesebb, mint 7 erdőőrt alkalmaz, kiknek némelyike 4000 holdat meghaladó területet is kezel. Ennél a fizetés következő: Készpénz egynek 80 frt, egynek 60 frt, a többinek 50 frt; valamennyinek egyformán 8 hl. rozs, 6 hl. buza, 4 hl. árpa, egy hold szántó föld és egy hold rét

egy általa, mint a közbíró által meg lett felebbezve, szabad lábra helyezték.

Késő éjszaka volt, midőn szegény gyermekünk megkopogtatta ablakunkat s szinte érthetetlen hangjában alig akartunk rá ösmerni. Nem kellett neki a kínált étel, csak nyugalom kimerült testének s így csak másnap tudtuk meg tőle, hogy azért bocsátották el, mert szabad levegőre van szüksége. Élvezte is a lehetőséghez képest, de a gondos szülők szemeit megcsalni nem lehet, mi jól láttuk, hogy baja gyógyíthatlan s elvesztésére el lehetünk készülve.

1896 évi december hó 10-én kint jártam szolgálatban s midőn estére haza érkeztem, megdöbbenve vettem észre, hogy fiam hiányzik. Tudakozódásomra azután feleségem elmondta, hogy délután 4 órakor egy csendőr állított be egy rendőr kíséretében s fölhevta fiamat, hogy kövesse. Fiam kijelentette, hogy csak akkor engedelmeskedik, ha megmondja neki, hogy mi okból hívja és hová viszi, mert ismerte a bánásmódot, melyben némely csendőrök még korunkban is a kezük

közé kerültet részesíteni szokták. Hivatkozott arra is, hogy a törvényszék szabad lábra helyezte s kíséret nélkül bocsátotta el s így ha az hívja, be is tud menni kíséret nélkül. A csendőr ekkor a rendőrrel egy társát hívatta el, ki teljes felszerelésben jelent meg s ekkor kijelentették fiam előtt, hogy a törvényszék parancsára le van tartóztatva. Feleségem sirva futkos ide-oda, hogy a letartóztatás okát megtudja, hiába.

A városházán nem talált senkit. Megy a csendőrlaktanyába s ott találja fiát vasba verve. Kérdésére, hogy mi okból vasalták meg, a csendőr durván rá rivall, hogy csak nézze meg jól a szép fiát, mert mostanában nem egyhamar beszél vele.

Hallva a történeteket, magam is futok a csendőrséghez, fiam azonban ekkor már a városi tömlöczben volt, még ott is megvasalva. Futok oda, hát éppen akkor nyakgatja a csendőrmester s magam láttam, a mint a magával tehetetlen, megvasalt ifjú bajuszát tépásztá. Fiam nem tűrhettén a méltatlan bánásmódot, vasba vert kezeit az őrmesterre emelte s erélyes

használata, 2 szarvas marha és 6 sertés legeltetési joga, lakás, tüzelőfa, egy öltöny téli és egy öltöny nyári ruha lábbeli nélkül (tessék meztláb járni!). A 7 alkalmazott között csak egy az, kinek szakképzettsége van, a többiek csöszökből, béresekből, vagy más — valamely befolyásos ember által beajánlott egyénekből állanak. Az üresedésbe jövő állások pályázatok kiírásának mellőzésével lesznek betöltve s az alkalmazott minden felmondás nélkül, bármikor, minden végkielégítés nélkül elbocsátható; természetes, hogy nyugdíjról szó sincs.

Egy felső magyarországi szabad királyi város nem átalott a folyó év tavaszán olyan erdő-őri állásra hirdetni pályázatot, melynek évi javadalmazása 200 frt és 4 ürm. tűzifa, azután egyéb semmi, még csak lakás sem, pedig az a város a törvény által kötelezve van szakképzett erdőőr tartására. Pedig ez a város nem áll e téren magában; százával vannak városok, községek, testületek és magánbirtokosok, kik ilyen fizetés mellett akarnak szakképzett erőket kapni.

Elszomorító dolgok ezek, melyek mellett nem szivessen időz az ember s szinte megvigasztalódik a lelke, mikor rátérhet a kincstári szolgálatban álló erdészeti altisztek állapotára, nem azért, mintha itt már semmi kivetni vagy kíváni való sem lenne, hanem azért, mert ezek állása-

nak ha hiányos is, de legalább rendezett volta éles ellentétet képez amazokéval. Már maga az, hogy az államszolgálatban álló állása örökös és szolgálat képtelenség esetére legalább némi biztosítékot nyújt a koldusbot ellen, nagy megnyugvást okoe. Mindazon által kötelességünknek ismerjük rámutatni ezeknél is némely hiányosságra, mely orvoslást igényel.

(Folytatás következik.)

LEVELEZÉS.

Facset 1897 évi június hó 7-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Szomorú kötelességet telyesítek, midőn lapunk tisztelt olvasóinak egy élte delén állott kartársunk elhalálózását bejelentem.

Szilágyi Ferencz II. oszt. m. kir. erdőőr. ki a lugosi m. kir. erdőigazgatóság alá tartozó poverzsina m. kir. erdőgondnokság irodájában volt alkalmazva, 7 napi súlyos szenvedés után tüdőgyulladás következtében életének 48-ik, buzgón teljesített szolgálatának 13-ik évében folyó évi május hó 27-én jobb létre szenderült. Az Urban megboldogult 33 éves özvegyet s 5 apró árvát hagyott hátra, melyek legidősebbje 11 éves.

A boldogult temetése május 28-án ment végbe szép számú gyülekezet jelenlétében. Ravatalára a poverzsina és a Facset székelő padurányi és német-facseti altisztek helyeztek diszes koszorukat, az előbbieket „szeretetti kartársuknak“, az utóbbiak „szeretett szaktársuknak“ fölíráttal. A koszorukat egy-egy főerdőőr adta át a közrészvét

hangon tiltakozott a bántalmazás ellen. Kértem, hogy legalább az éjjelre eresszék haza, magam saját személyemmel kezeskedem érte, hogy reggelre jelentkezni fog; nem használt semmit.

Másnap reggel utnak indították Kaposvár felé; vittem neki ennivalót az utra, de biz abból nem kapott.

A törvényszék most kihirdette a kir. tábla ítéletét, mely fiam büntetését hat évre emelte s ennek alapján nyomban le is tartóztatták a curiai ítélet leérkezéig.

Folyó évi április hó második felében végre leérkezett a magas Curia ítélete is, mely szerint Tóth Mihály büntetését leszállítja két évre, melyből a vizsgálati foságban eltöltött egy évet kitöltöttnek vesz s így fiam abban az esetben, ha föltételes szabadságra bocsátják elengedve büntetésének egy negyed részét és ha még megéri azt az időt, folyó évi augusztus hó 16-án megszabadul.

Folyó hó 7-én látogattam meg utoljára fiamat, ekkor azonban már annyira betegnek találtam, hogy meg sem ösmert és már beszélni sem birt s így

minden perczen várjuk a sürgönyt, hogy temetésére mehessünk.

Kartársaim okulására itt még megjegyzem, hogy fiamat a gazdája és annak tisztje csak addig ismerték, míg parancsolgattak neki, mikor azonban bajba került, teljesen magára hagyták s mindenütt nekem mint apának kellett helyt állnom s viselnem minden költséget és fáradságot. A védő ügyvéd díjai egymagában 91 forintot tettek ki, mi elég nagy summa egy szegény erdőőrnél. Az ilyen eset azután buzditásul szolgálhat arra, hogy gyermekeinkből erdőöröket neveljünk!

Tóth Bálint
kőerdőőr.

ADOMÁK.

— De soká tart az a beretválkozás apjuk! — szól férjéhez az asszony.

— Bizon ha a beretvám olyan éles lenne, mint a te nyelved, már régen készen lettem volna vele.

kifejezése mellett és vigasztaló szavak kíséretében a zokogó családnak. A koporsót 12. a vállán tölgy levélből font koszorúval diszitett erdőőr vitte, a három koszorút pedig ugyanannyi erdőlegény.

A hátrahagyott család anyagi helyzete a legszomorubb és sajnálatra méltó. A pillanatnyi nyomor enyhítése végett a boldogult főnöke tekintetes Kauffman Béla m. kir. erdész ur gyűjtő íveket bocsátott ki valamennyi társ-gondnoksághoz s reményilem, hogy a szerencsétlen özvegy és a siránczó árvák insége visszhangra fog találni nem csak a kartársak, hanem valamennyi emberbarát szívében. Az eredményt annak idején közölni fogom.

Itt még nem mulaszthatom el külön is kiemelni a fentisztelt erdész urnak ama nemes ténykedését, hogy elhunyt társunk betegsége alkalmával körülötte valódi atyja gondossággal szorgoskodott s a temetés fáradságos rendezését vezette.

Nem csekélyebb dicséret illeti az itteni közönséget, közte első sorban Kineán János jó módu vargamestert és Facset város elő-polgárát és a Baiersdorf és Biach czégnek itt székelő főerdészét, Krausz Károly urat, kik megemlékezve az elhunyt által mindig tanusított derék magaviseletéről s megrendítve a hátra maradt család nyomorától gyűjtést rögtönöztek, mely csak hamar 40 forint eredményezett. Köszönet, hálás köszönet a derék intézőknek, úgy szinte a nemeslelkű, önzetlen adakozóknak! A hány könnyet segítettek letörölni filléreikkel az özvegy és árvák orczájáról, annyi áldást hullasson rájuk az ég!

Az elhagyott család pedig merítsen vigaszt abból a tudatból, hogy az elveszett támaszukat mindenkor igyekezni fog kipótolni a kartársak részvéte és nemeslelkű támogatása

Teljes tisztelettel

Zsigó Károly
m. kir. erdőőr.

Megrendülve az elhagyott család szomorú helyzetétől, fölkerjük szíves olvasóinkat, hogy annak enyhítésére filléreikkel hozzájárulni szíveskedjenek. Az adományok akár külön, akár pedig költségkiméles szempontjából az előfizetés beküldése alkalmával küldhetők be, mely esetben a beküldött összegek megfelelően részletezendők. Az adakozást a maga részéről 2 forinttal nyitja meg a szerkesztőség.

Bekény, 1897. június 15.

Tekintetes szerkesztő ur!

Folyó évi május hó 24-én kartársunk Handzó Menyhért m. kir. erdőőr és családja ellen gyilkos merénylet lett elkövetve.

Nevezett kartársunk nejével és öt gyermekével a napi fáradaalmak után az igazak álmát aludta, midőn éjjeli 11 órakor egymás után két lövés dördült el s fölriasztotta őket édes álmukból. A gazember jól intézte lövéseit, mert a vágott vas darabok egy része az ágy fölött, más része az ágy alatt furódott a falba s csak a jó Istennek köszönhető, hogy a gyilkos

szándék nem sikerült és a lövés sem az ágyban fekvőt, sem az ágy mellett levő bölcsőben fekvő 2 éves leánykát nem találta.

A merénylet előzményei a következők:

Handzó Menyhért f. é. május 9-én hajnalban Fricsovszky Ede kir. erdőlegény kíséretében az idei fenyő ültetésbe ment ki s itt két gazdátlan lovat találván, azokat bitangságba vette s lakása felé hajtotta. Lakásán, Kisgyőr községnek az elején találkozott a lovak gazdájával, Czeglédi Istvánnal, ki előlük a lovakat erőszakkal elhajtotta s e közben erős szitkozódások között veszélyesen fenyegette.

Fenyegetését be is váltotta, mert a merénylet nem volt senki más, mint ő. A rozzant kerítésen át könnyű volt neki behatolni az udvarra, hol a kutyát egy darab kenyérrel elcsitította. A lövésekre fölriadt Handzó ki-rohanva a futó merényletben határozottan ráismert Czeglédi Istvánra s tett is utánna három lövést, de az első ijedtség szülte izgalomban lövései célzt tévesztettek.

A merénylet ügyében a miskolci kir. törvényszék, melyhez az ügy be lett jelentve, szigorú vizsgálatot tart. Sajnos, hogy a nyomban értesített csendőrség csak harmadnap, vagyis május 26-án indította meg a vizsgálatot.

Kisgyőr különben a falopások terén hirnévre vergődött s nem ritkák benne a gyilkosságok sem.

Tisztelettel

Erdélyi György
m. kir. erdőőr.

Hegyköz-Csatár, 1897. június 12.

Tekintetes szerkesztő ur!

Tegnapelőtt szokás szerint amugy bakásan lépdeltém örzésem felé a községi volt szőlőhegy alatt elvonuló „rókás“ nevű legelő útján s elgondolkoztam a mostoha időjárásról, a nehéz megélhetési viszonyokról s arról, hogy mikép lehet majd a bevételeket fölöző kiadásokat fedezni, mert a már hónapok óta tartó esőzés a réteket eliszapolta, a gabona teli van üszöggel s most még a rozsda is sanyargatja. A jövő iránt való aggodalomra van hát okunk elegendő. Ilyen szomorú gondolatok közt értem el a vágásomhoz vezető uthoz s itt megállapodva elővettem a szemüveget s miután abból a jó lelkű árendásunk által anyósa főkötőjén átszűrt buda léből vagy három korty búfelejtőt magamhoz vettem, tovább indultam a vágás felé, midőn hirtelen különös hang ütötte meg füleimet. Mint ha csak valaki „mást! mást!“ kiabált volna, talán gonosz célzással finomnak éppen nem mondható itókámra. Én azonban rögtön észrevettem, hogy itt nem valami gonosz incselkedővel van dolgom, hanem inkább veszedelembe jutott nyulacskával s futottam a hang irányába.

A buja füben csakugyan megkaptam a veszély okozóját, egy kamar menyétet, melynek élelét a pus-

kában lévő 8-as sörét nyomban kioltotta, a kis tapsi-
fülesen már nem segíthettem, mert a kis gonosz már
mindkét szmét kivájta.

Csakugyan nagy gondot kell fordítanunk az ilyen
ragadózik pisztítására.

Tisztelettel vagyok igaz hive

Széll József

n. váradi püspöki erdőőr.

Különfélék.

Figyelmeztetés. A folyó év első felének végé-
vel előfizetőink legnagyobb részének előfizetése lejár.
Miután akadtak olyanok, kik a lejáratnak a czimszalagra
való jegyzését kifogásolták, mindazoknak, kiknek elő-
fizetése vagy már régebben lejárt, vagy ennek a hó-
napnak a végén jár le, megfelelő czédulát mellékelünk
s kérjük, hogy részint a hátralékokat kiegyenliteni,
részint pedig előfizetéseiket a jövő hó elejével meg-
újítani sziveskedjenek

Megjutalmazott erdőőr. Zsigó Károly m. kir.
erdőőr a lugosi m. kir. erdőigazgatóság poverzsina
erdőgondnokságánál a csemete nevelés körül szerzett
érdemeinek elismerésül a földmívelésügyi m. kir.
ministerium által 20 frt jutalomban lett részesítve.
Szolgáljon ez a tény buzdításul másoknak is!

Makacs öngyilkosjelölt. Bécsben egy Holz-
bauer Francziska nevű 36 éves napzámosnő tegnapelőtt
gyufaoldatot ivott és súlyos belső sérüléseket szenvedett.
Beszállították a Ferencz József kórházba. Az öngyilkosságok
rovatában sűrűn szerepel a Holzbauer Francziska neve, mert
mostani öngyilkossági kísérlete a nyolczadik, a melyet
tizenhét hónap alatt elkövetett. Rendesen az utcán iszik
mérget, aztán beszállítják a kórházba s onnan néhány hét
mulva meggyógyulva távozik, hogy ismét visszatérjen.

Gyujtogatók a kaszárnnyában. Tolnán nagy
tűz pusztított, mely az ottani lovaskaszárnnya egy részét
elhamvasztotta. A kaszárnnya az utóbbi másfél esztendő
alatt már harmadszor gyulladt ki s így nagyon valószínű,
hogy a tűz gyujtogatásból származott. A gyanu legjobban
a horvát származású katonákat terheli kik már régóta
elégedetlenkednek. A kaszárnnya Tolna vármegye tulajdona
és biztosítva volt, de a biztosítóintézetek a gyakori tűz-
esetek miatt nem is igen hajlandók már a biztosítást el-
vállalni. Ugy a katonai, mint a polgári hatóság erősen
kutatja a gyujtogatókat, de nem igen van remény, hogy
megtalálják őket. Ez esetben nem marad más hátra, mint
hogy Tolna vármegye kérni fogja a honvédelmi minisztert,
hogy a mostani katonaságot másikkal váltsa föl

Az utolsó krajcárok. A hivataios lap közli,
hogy a pénzügyminiszter az ausztriai értékű egy krajcárost
és félkrajcárost 1898 július elsejével forgalmon kívül
helyezi. Az állami pénztárak és hivatalok azonban még
1897. december 31-ig kötelesek elfogadni a kajcárosokat,

ily formán már csak egy esztendeje van a krajcárnak,
azután egészen kiszorítja a fillér. A változás nálunk
Magyarországon nagyobb lesz annyiban, hogy a magyar
fillérek a korona képe váltja föl a birodalmi cimert, az
osztrák rézfillérek ellenben elválhatatlanok maradtak a
kétfejű sastól.

Két község pusztulása. Lengyelfalva abauj-
tornamegyei tót községben tűz ütött ki, mely a község
legnagyobb részét elhamvasztotta. A lakosok hajléktalanná
lettek, legtöbbjük koldusbotra jutott. A tüzet gyermekek
gondatlansága okozta. Hasonló nagy tűzvész pusztí-
tott Lubenyik gömörmegei községben.

Gyilkosság boszúból. Ota faluban Pécs mellett
Lukács János parasztgazda kaszájával meggyilkolta Horváth
Pál községi közgyámot. A gyilkosság fényes nappal az
utcán történt, a hol a haragosok véletlenül találkoztak.
Lukács azért forralt bosszút a közgyám ellen, mert azt
hitte, hogy miatta nem kappott kölcsönpénzt a községtől.

Nincs többé jégeső. Grácból telegrafozzák. Az
utóbbi időben szakértők ellenőrzésével sikerrel tettek kísér-
letet, hogy a jégfelhőket lövéssel elűzzék. A stiriai takaré-
pénztár, melynek igen terjedelmes szőlői vannak, most nagy
mértékben akarja ezeket a kísérleteket folytatni s a közös
hadügyministeriumhoz fordult azzal a kéréssel, hogy erre
a célra néhány ágyut engedjen át neki kölcsönképpen.
A hadügyminiszter utasította a tűzérési szertárt, hogy
a takarékpénztárnak négy tábori ágyut bocsásson
rendelkezésére.

Kilencz évig ládába zárva. Az emberi el-
vetemültség legmagasabb fokáról ad hirt a Bukarestben
megjelenő „Adverul” című napilap. A nevezett lap
leleplezése szerint a „Strada Izraelita” huszonhetedik
számu házában egy család a legiszonyatosabb módon
kinozza egyik harmincz éves nő tagját. A vadállatias
család a szerencsétlen teremtest már kilencz éve fa-
ládában tartja zárva, melybe csak szűk nyíláson hatol-
hat be a levegő. Ezen a nyíláson adták be neki a leg-
rondább moslékszerű eledelt. A külvilágtól így elzárt
asszony a kilencz év lefolyása alatt egyszer sem jött ki a
ládából s már inkább állathoz, mint emberi teremteshez
hasonlít. A büz és piszok szinte megközelíthetlenné
teszi a ládát s igazán csodálatos, hogy a szerencsétlen
lény hogy bírta ki a testet és lelket megsemmisítő
bűzt és piszkot s hogy a férgek eddig le nem rágták
a még testén megmaradt bőrt. A leleplezés Bukarestben
óriási feltűnést keltett s a rendőrség meg is indította
a legszigorubb vizsgálatot.

A leggazdagabb emberek. A sok gond és
munka közepette, melyet a mindennapi élet reánk ró,
folytonosan kísért az a gondolat, hogy tulajdonképen kik
a világ leggazdagabb emberei, kik fénnel és pompával,
vidáman és gond nélkülük töltik földi életüket. Évenként
megjelenik egy - egy újabb statisztika, mely felsorolja
ezeknek az irigylésre méltó embereknek névsorát. A

legujabb kimatás szerint a világ leggazdagabb embere a kínai alkirály Li-Hung-Tschang, kinek vagyona 2000 millió márka. Az amerikai John D. Rockefeller vagyona 800 millió márka; míg Cornelius Vanderbilt sen. csak 480 millióval gazdálkodik. William Weldorf Astor jelenleg Angliában van s 480 millióból álló vagyonát felajánlotta a walesi hercegnek abban az esetben, ha leánya kezét neki adja. Az „ágyu királynak“ Krupp Frigyes Alfrédnek vagyona 437 millióra rug; George Gouldnak egy alig 20 éves fiatal amerikainak egyes spekulációi révén sikerült megtartani apja 400 milliónyi vagyonát. Az angol Duke of Wesmünster szintén 400 millió volt; a herceg különben még arról is híres, hogy az ő tulajdonát képezi a világ legelső képgyűjteménye. John Astor zárja be a gazdag emberek sorát 370 millióval. A szegény Rotschild bárót már kizárták ebből az exkluzív társaságból; az ő szerény vagyona mindössze 320 millió.

Szegény embernek szegény a szerencséje. Kölnből telegrafálják: Báró Oppenheim Albertnek, a Baden-Baden közelében időző bankár fiának, báró Oppenheim Pálnak a kocsiját sétakocsizás közben elragadták a lovak. A kocsi lezuhant egy mélyedésbe. Báró Oppenheim Pál és fia, a ki szintén vele volt a kocsiban, sértetlenek maradtak, a báró felesége jelentéktelen sérüléseket szenvedett. A kocsis meghalt.

Gyermek kezébe nem való puska. Verseczről telegrafálják a következő szomorú esetet: Kirchgassner József, helybeli jómodu földbirtokos 16 éves leánya a napokban reggel a szobatisztogatás közben levette a falról apja vadászfegyverét. Ezzel hat éves unokatestvérét tréfálkozva kergette ki a szobából. A fegyver azonban eldőrdült s a kis fiú szíven találva, holtan rogyott össze.

Lóköető cigányok. Roszek István, Horváth János, Kozák József, Kovács János vándorcigányok, maguk mellé véve a cigányasszonyt, Oláh Griskát is, az utolsó időben egyszerre három megyét veszélyeztettek. Pest, Heves és Hont vármegyében, a hol megfordultak, egymást érte a sok kisebb-nagyobb lopás, de leginkább a lóköetés. A banda, ha egy-egy lóra tett szert, beszálította Sponga János budapesti majoroshoz, a kiből mindig kész orgazdára találtak. Egyébb lopott holmijaikat Amspacher Antal pátyi erdőőrhez hordozták, ki különösen a ruhaféléket vásárolta meg tőlük szívesen, persze poton áron. Nem sokáig tartott ám ez a jó világ, mert hamarosan a vádlottak padjára jutottak. Három napos tárgyalás után hirdette ki a pestvidéki törvényszék az ítéletet. A bíróság Horváthot két és fél évi, Roszek, Kovács és Oláh Griska vádlottakat két-két évi börtönnel, Sponga Jánost egy évi és Amspachert fél évi börtönnel sújtotta. Mindannyian felebbezték, ugyszintén a kir. ügyész is.

Nyílt tér.*

Kérelem.

Alulírt ez uton kérem fel mind ama tanuló társaimat, kik velem a királyhalmi erdőőri szakiskola folyamát 1887 évben bevégezték, hogy velem lakcímüket akár közvetlenül, akár pedig kedvelt lapunk útján közölni sziveskedjenek s egyuttal nyilatkozzanak egy esetleges 10 évi összejövetel módozataira nézve.

Tanulótársi üdvözlettel

Kistád (u. p. Regöly, Tolna megye),

Barna László
uradalmi erdőőr.

* Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget
a szerkesztő.

Pályázatok.

2771/1897 sz.

Pályázati hirdetmény.

Szebenvármegye szerdahelyi járásában üresedésbe jött Nagypold községben székelő kerületi erdőőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Illetmények:

1. Évi fizetés	250	frt	—	kr.
2. lótartási átalány	80	„	—	„
3. irodai átalány	5	„	—	„
4. rétmegváltási díj	20	„	—	„
5. tűzifa átalány	20	„	—	„

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy pályázati kérvényeiket az 1879. évi XXX. t. cz. 37. §-ában foglalt képességi és az eddigi alkalmazást igazoló bizonyítványokkal fölszerelve hozzám f. évi július hó 15. napjáig nyújtsák be.

Szerdahely, 1897. évi június hó 10-én.

A járási főszolgabíró:

Mangesius.

Szerkesztői üzenetek.

Barna László urnak Kistád. Kérdéseire mindenkben kellő tájékoztatást nyújt a lapunk múlt számában közölt pályázati hirdetmény. Ha a növendék a szakiskolából bármilyen okból eltávoztán, a költségek megtérítése válnék szükségessé, ilyen esetben nagyon természetesen azok csak olyan egyénen lesznek behajthatók, a kinek van is valamije, mert ismert példabeszéd az, hogy: a hol nincs, ott ne keress. Ilyen követelések behajtásánál különben még a 4—500 frtnyi értékű ingatlanokkal bírók is vagyontalanoknak tekintetnek. Az iskolát tudtunkkal nem lehet megválasztani, e tekintetben a ministerium határoz. Felhívását a „Nyílt tér“ rovat alatt közöljük, mint előfizetőknek díjmentesen.

Pilnik András urnak Malomháza. Erdészeti altisztek névjegyzéke sehol sincs összeállítva, pedig csakugyan erre szükség lenne. Egy ilyen czimjegyzék összeállítása azonban több száz forintba kerülne s kérdés, lenne-e annyi megrendelője, hogy a kiadás költségei fedezve legyenek.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradszky Emil.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Gyegeden

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltek.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjalag megbízott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítenek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.